

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 22 marca 2017 r.

Pozycja 63

POSTANOWIENIE z dnia 16 marca 2017 r. Sygn. akt Ts 189/16

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Małgorzata Pyziak-Szafnicka,

po wstępnym rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym skargi konstytucyjnej Sp. z o.o. w sprawie zgodności:

art. 138 ust. 3 ustawy z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 471, ze zm.) z art. 2, art. 7, art. 10 ust. 1, art. 20, art. 22, art. 31 ust. 3 w zw. z art. 22 i art. 41 ust. 1 oraz art. 83 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej,

p o s t a n a w i a:

nadać skardze konstytucyjnej dalszy bieg.

UZASADNIENIE

W skardze konstytucyjnej z 7 września 2016 r. (data nadania), sporządzonej przez pełnomocnika, Sp. z o.o. (dalej: skarżąca) zakwestionowała zgodność z Konstytucją art. 138 ust. 3 ustawy z dnia 19 listopada 2007 r. o grach hazardowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 471, ze zm.; dalej: u.g.h.). W szczególności skarżąca zarzuciła w skardze, że art. 138 ust. 3 u.g.h. jest niezgodny z art. 2, art. 7, art. 10 ust. 1, art. 20 i art. 83 Konstytucji. Ponadto wobec zakwestionowanego przepisu u.g.h. skarżąca przedstawiła zarzut niezgodności z art. 2, art. 31 ust. 3 w zw. z art. 22 i art. 41 ust. 1, art. 83 w zw. z art. 22, art. 20 i art. 22 Konstytucji.

Skarga konstytucyjna została sformułowana przez skarżącą w związku następującą sprawą. Decyzją z sierpnia 2011 r. Dyrektor Izby Celnej w W. cofnął w całości udzielone skarżącej zezwolenie na urządzenie i prowadzenie działalności w zakresie gier na automatach o niskich wygranych w 115 punktach zlokalizowanych na terenie województwa dolnośląskiego. W wyniku odwołania skarżącej decyzja ta została utrzymana w mocy decyzją Dyrektora Izby Celnej w W. z listopada 2013 r. W uzasadnieniu obydwu rozstrzygnięć organ administracji odwołał się do ustaleń poczynionych przez funkcjonariuszy celnych w efekcie zastosowania eksperymentów, których przedmiotem było sprawdzenie, czy automaty do gry zainstalowane przez skarżącą spełniają wymogi określone w art. 129 ust. 3 u.g.h. Opierając się na tych ustaleniach, jak również na opinii biegłego sądowego oraz badaniach przeprowadzonych przez jednostkę upoważnioną przez Ministra Finansów, organ administracji celnej

stwierdził, że w sprawie skarżącej zachodzą okoliczności określone w art. 138 ust. 3 u.g.h. i w związku z tym orzekł o cofnięciu zezwolenia udzielonego skarżącej. Skargę na decyzję z listopada 2013 r. wniesioną przez skarżącą oddalił Wojewódzki Sąd Administracyjny w W. wyrokiem z czerwca 2014 r. W uzasadnieniu tego orzeczenia sąd administracyjny podkreślił, że art. 138 ust. 3 u.g.h. jest unormowaniem przejściowym i przewiduje szczególną – wobec określonych w art. 59 u.g.h. – przesłankę cofnięcia zezwolenia udzielonego przed 1 grudnia 2010 r. Sąd wyjaśnił także, że zbiór środków dowodowych, które mogą być stosowane przez organy celne w postępowaniu prowadzonym na podstawie art. 138 ust. 3 u.g.h., dookreśliła ustawa z dnia 20 sierpnia 2009 r. o Służbie Celnej (Dz. U. Nr 168, poz. 1323, ze zm.). Wachlarz tych środków został następnie ograniczony przez ustawodawcę w unormowaniach art. 23a-23f u.g.h. Sąd administracyjny podkreślił w związku z tym, że w sprawie skarżącej zastosowanie znalazł w szczególności art. 23b ust. 1 u.g.h., zgodnie z którym zarejestrowany automat lub urządzenie do gier – na żądanie naczelnika urzędu celnego – podlega badaniu sprawdzającemu przeprowadzanemu przez jednostkę upoważnioną do badań technicznych. Skarga kasacyjna wniesiona przez skarżącą od wyroku sądu administracyjnego I instancji została oddalona wyrokiem Naczelnego Sądu Administracyjnego z kwietnia 2016 r. W uzasadnieniu tego orzeczenia sąd II instancji podkreślił znaczenie, jakie w sprawie skarżącej miał dowód w postaci opinii z badań sprawdzających, którym poddano jeden z zakwestionowanych automatów do gry. Sąd nie podzielił również zastrzeżeń skarżącej dotyczących kwalifikacji art. 138 ust. 3 u.g.h. jako przepisu technicznego w rozumieniu jednej z dyrektyw Parlamentu Europejskiego. W ocenie Naczelnego Sądu Administracyjnego taką kwalifikację art. 138 ust. 3 u.g.h. wyklucza przejściowy charakter tego przepisu.

W uzasadnieniu zarzutów niezgodności art. 138 ust. 3 u.g.h. z zasadami dekodowanymi z art. 2, art. 7, art. 10 ust. 1, art. 20 oraz art. 83 Konstytucji skarżąca szczegółowo przedstawiła procedurę uchwalania kwestionowanego przepisu. Wskazała w związku z tym na liczne – jej zdaniem – mankamenty trybu ustawodawczego, polegające przede wszystkim na arbitralnym przesądzeniu o treści kwestionowanych regulacji, czego przejawem było m.in. zaniechanie niezbędnych konsultacji z ich adresatami. W odniesieniu natomiast do zarzutu naruszenia art. 2 i art. 31 ust. 3 w zw. z art. 22 i art. 41 ust. 1 oraz art. 83 w zw. z art. 22 Konstytucji skarżąca wskazała na złamanie przez ustawodawcę standardów zasady określoności przepisów prawa obowiązujących w sferze wolności i praw obywateli i innych ich adresatów. Ponadto, podniosła zarzut naruszenia wymogu proporcjonalności wprowadzania ograniczeń w korzystaniu z konstytucyjnych wolności i praw, w szczególności w odniesieniu do wolności działalności gospodarczej.

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

Na podstawie art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 13 grudnia 2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym oraz ustawę o statusie sędziów Trybunału Konstytucyjnego (Dz. U. poz. 2074) do postępowań przed Trybunałem wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. poz. 2072; dalej: ustawa o TK) stosuje się przepisy tej ustawy. Skoro postępowanie zainicjowane rozpatrywaną skargą nie zostało zakończone przed 3 stycznia 2017 r., tj. dniem wejścia w życie ustawy o TK, to zarówno wstępne, jak i merytoryczne rozpoznanie tej skargi określają przepisy ustawy o TK.

Ustalenie przez Trybunał, że skarga w całości lub w części spełnia wymagania prawem przewidziane i nie występuje okoliczność przewidziana w art. 61 ust. 4 pkt 3, uzasadnia – w świetle art. 61 ust. 2 ustawy o TK – nadanie jej dalszego biegu.

W ocenie Trybunału skarga konstytucyjna spełnia wymogi formalne wynikające z art. 79 ust. 1 Konstytucji oraz z przepisów ustawy o TK.

Jak ustalił Trybunał, skargę konstytucyjną złożył w imieniu skarżącej adwokat, który przedstawił stosowne pełnomocnictwo. Skarżąca wyczerpała przysługującą jej drogę prawną, ponieważ od wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z kwietnia 2016 r. nie przysługują żadne zwyczajne środki zaskarżenia. Trybunał stwierdza też, że skarżąca dochowała trzymiesięcznego terminu do wniesienia skargi zastrzeżonego w art. 77 ust. 1 ustawy o TK. Zgodnie z treścią dołączonych do skargi dokumentów należy przyjąć, że wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego został doręczony skarżącej 10 czerwca 2016 r., zaś skarga konstytucyjna została złożona 8 września 2016 r. (data nadania).

Skarżąca prawidłowo, tzn. adekwatnie zarówno do treści orzeczenia wydanego w jej sprawie, jak i do zarzutów sformułowanych w skardze, określiła przedmiot zaskarżenia – art. 138 ust. 3 u.g.h. Uprawdopodobniła także zarzut naruszenia przez zakwestionowany przepis u.g.h. jej praw wynikających z art. 2 i art. 31 ust. 3 w zw. z art. 22 Konstytucji.

Tym samym należy przyjąć, że skarżąca wypełniła obowiązki wynikające z art. 53 ustawy o TK, co uzasadnia nadanie analizowanej skardze konstytucyjnej dalszego biegu.